

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Scribe: Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Sectio. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

ratione restringendum, si vtramque locus ferat: tū vel maximè, quòd Ioānes non Hebraicè, sed Græcè, ac gentibus præcipuè scribebat: vnde non est ad Hebræos idiotissimos per vim cogendus: Græcè autem in Domino idem necessariò esse, ac pro Domino non ostenditur. Quanquam enim apud Paulum ad Rom. vltimo, cū ait: *Commendo vobis Phabem sororem nostram, vt eam suscipiatis in Domino digne sanctius* & iterum: *Salutate Ampliatum charissimum mihi in Domino: & salutem Perfidem charissimam, quæ multum laborauit in Domino: in Domino idem fateamur esse, ac propter Dominum, seu pro Domina: non tamen ita semper accipitur, vt est perspicuum ex i: ad Cor. 7. cum dicitur: *Mulier alligata est leui, quāto tempore vir eius viuit, quod si dormierit vir eius, liberata est, cui vult nubere tantum in Domino: vbi illud in Domino idē est ac Marito Christiano, nō ethnico: vt interpretatur Tertull. l. 2. ad vxorem, & D. Hier. lib. 1. aduersus Iouinianum. Accedit, quòd & illud quoque ad Rom. vltimo: *Laborauit in Domino: D. Ansel. ita accipit, id est, Pro spe, quam habebat in Domino: quod aliud quiddam est, quāam præcisè propter Dominum. Ex quibus illud colligitur mori in Domino Græca phrasi non esse mori pro domino, seu Martyrem esse, quod ostendendum fuerat ad reiciendam communem sententiam Ecclesiæ auctoritate firmatam. Hoc supposito iam singulas sententiæ partes expendamus.***

Scribe: Beati mortui, qui in Domino moriuntur.

SECTIO. III.

I. **H**anc præclaram sententiam iubetur Ioannes mandare literis ad cōsolationem fidelium, cum se viderint vndique persecutionibus opprimi, laboribusque diuexari. Primū igitur D. Ambrosius obseruauit modum illum loquendi: *Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Quis, inquit, mortuus mori potest? Nullus proculdubio mortuus mori potest, nisi prius animam accipiat, vt iterum mori possit. Cui dubitationi respondet per mortuos hoc loco non esse accipiendos mortuos per separationem animæ à corpore, sed mortuos mundo; illi, inquit, sunt beati, & illi in Domino moriuntur, qui prius moriuntur seculo, postea carni: qui prius veterem hominem, id est omnes nequitias spirituales, & carnales in se extinguunt, vt possint dicere cum Apostolo. *Mihi mundus crucifixus est, & ego mundo.* Hæc tamen Ambrosij expositio elegantior est, quāam venior: etenim mortui hoc loco non mortui mundo; sed verè mortui per separationem animæ à corpore accipiendi sunt, vt sic sensus: *Beati illi mortui, non qui postquam seculi mortui sunt, iterum moriuntur, sed qui in Domino moriuntur, id est, quibus contingit mori in Domino; seu mortuos in Domino esse: quæ est communis expositio, & ab Ecclesiâ probata. Itaque mori in Domino nihil est aliud, quāam mori in fide, & gratia Domini, seu mori seruum Domini, vt dictum est de Moyse Iosue. 1. *Moyse seruum meum mortuus est. In quem locum Caiet. Hic est, inquit, episcopus Moyses, quæ Deus ipse testatur placuisse sibi officia Moysis appellando ipsum seruum suum: imò dicendo: *Moyse seruum meum mortuus est: aperit, quod mortuus est seruum suum, quasi diceret, Licet quandoque peccaueris, & peccando non fueris: seruum meum: aramen mortuus est seruum meus: mortuus est in statu seruum iusticie, mortuus est sic, quod quid, vnde erat, & quid quid operabatur, mecum erat. seruum enim totum quod est, Domini est. Hæc ille. Idem est igitur mori in Domino, ac mori seruum Domini: idēque alia quoque loquendi formula significatur in sacris literis, videlicet mori in pace, veluti Psal. 4. *In pace in idipsum dormiam, & requiescam: & Luc. 2. *Nunc dimittite seruum tuum Domine secundum verbum tuum in pace. Mortuus autē iustus in pace, quia in morte omnia eius bella, & certamina finiuntur, cum in probos maneat seruum eterna apud inferos cum tormentis decernatio.******

Secundò

Secundò, Moriuntur iusti in Domino, id est, in Domini sinu quasi dormientes II. conqueſcunt: hoc enim sensu dictum est Act. 7. de beato Stephano, quòd obdormiuit in Domino. Appellatur autem iustorum mors somnus, tum propter summam in ipsa morte quietem, & tranquillitatem mentis, vt somnum potius dulcem capere, quam mori videantur: tum etiam, quasi sicut somnus præteriti laboris est requies: ita sancti per mortem à laboribus vitæ requiescunt. Quam ob causam subiungitur: *vt requiescant à laboribus suis.* & Psal. 4. quies cum somno coniungitur. In pace in idipsum dormiam, & requiescam. Eodem recidit illud, quod de Moyle dicitur Deut. 34. *Mortuus est ibi Moyses seruus Domini in terra Moab iubente Domino,* seu vt alij transferunt, *super os Iehouah,* seu, *ex osculo Iehouah,* vt sit sensus, sicut mater dormientem in sinu suo infantulum solet ore ori applicato in lectulo reponere: ita Deum Moylem seruum suum ceu dormientem infantulum per osculum, & amplexum in sinu Abrahe quasi in lectulo collocaſſe.

Tertiò, Illi dumtaxat moriuntur in Domino, qui viuunt Domino, & moriuntur peccato, iuxta illud ad Rom. 6. *Existimate vos mortuos quidem esse peccato, viuentes autem Deo in Christo Iesu.* E contrario autem, qui secundum carnem viuunt, moriuntur Deo, sed non moriuntur in Deo. Ad Rom. 8. *Ergo fratres debitores sumus non carni, vt secundum carnem viuamus. Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritum facta carnis mortificaueritis, viuetis.* Porro aduerte, cum ait Apostolus: *Debitores sumus non carni:* innuere carnem esse veluti seuerum quendam exactorem, qui tributa per tyrannidem exigit, & extorquere conatur: sed tamen nihil ei soluendum esse, cum nihil ei secundum iustitiam debeatur.

A modo iam dicit spiritus, vt requiescant à laboribus suis.

SECTIO III.

PRImò est aduertendum dictionem illam *A modo,* seu Græcè ἀπὸ τῆς, in quibus. I. dam Græcis codicibus iungi cum præcedente sententia hoc modo: *μαρξέλοι οὐκ ἐπεὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκουσιν ἀπὸ τῆς,* id est, *Beati mortui, qui in Domino moriuntur a modo.* Imò Areth. ita contextum dispungit: *Scribe: A modo beati mortui, qui in Domino moriuntur.* Cæterum Biblia regia, & Cöplutensia dictionem ἀπὸ τῆς, siue *amado* iungunt cum sequentibus, vt communiter legit Ecclesia: est autè *amado* idem, quod *abhinc,* siue *deinceps,* hoc est, à tempore mortis, quemadmodum docet cõmunis expositio, quam sequuntur Beda, D. Ambr. Haymo, & alij. Secundò est obseruandũ pro eo, quod nos habemus, *tam,* haberi Græcè, *τα;* quæ dictio significat, *certè,* *profectò,* vt sit sensus: *A modo certè.* Tertiò sciendum pro, *spiritus,* haberi Græcè *το πνεύμα,* cum articulo, vnde plerique propter articulum præfixum hoc loco nomine *spiritus* Spiritum sanctũ accipiunt, Haymo totã Trinitatem, cui confitentur Richardus, Ansbert. Denique Dionys. Carth. quæ refert, & sequitur Pannon. Existimat posse per *spiritũ* intelligi illum ipsum Angelũ, qui Ioanni loquebatur, illud meritò subiungens reliquas omnes expositiones probabiles esse, vt nobis quoque videntur. Illustrauit hunc locũ D. Bern. epist. 185. quæ est ad Romanum Romanæ curiæ Subdiaconũ. *O quam beati, inquit, mortui, qui in Domino moriuntur, audientes ab spiritu, vt requiescant iam à laboribus suis: non solum autem, sed et succedat iucunditas de nouitate, ac de æternitate securitas. Bona proinde mors iusti propter multa, requiem, melior propter nouitatem: optima propter securitatem.* Hæc ille.

Ex hoc loco illud ad mores elici potest, non esse sperandam requiem in hac II.

Act. 7. 60.
Sanctorum
mors, cur di-
catur somnus.

Deut. 34. 5.
Dei fauores
erga Moysen
morientem.

III.
Moriuntur in
Domino, qui
viuunt Do-
mino.
Rom. 6. 11.
Rom. 8. 12.
Carni tan-
quam iniusto
exactori mi-
nime soluenda
tributa.

Arethas.

Beda.
D. Ambr.
Haymo.

Haymo.
Rich.
Ansbertus.
Dionys. Carth.
D. Bernard.
Mors iusti
bona propter